

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
STRATEGINIŲ KOMPETENCIJŲ GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO
ĮSTATYMO NR. XI-1807 2 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS) IR
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS
INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO ĮSTATYMO NR. XI-1807 2 IR 29 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI“
PROJEKTO (TOLIAU – PATEIKIMO PROJEKTAS) (TAP-19-621; TAP-19-620)**

2019-05-02 Nr. NV-1203
Vilnius

Projekto rengėjas: Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerija

Projekto tikslas: Išspręsti neatlygintino duomenų teikimo ir registravimo sąnaudų centralizuoto kompensavimo problemą kompensuojant dalį per einamuosius metus patirtų neatlygintino duomenų teikimo sąnaudų be sąnaudų pagrįstumo ir nustatyti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų sąvoką, numatant ratą subjektų, kuriems gali taikomas neatlygintinas duomenų teikimas ir registravimas.

Dabartinė situacija: Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas Nr. XI-1807 (toliau – Įstatymas) priimtas 2017 m. gruodžio 7 d. Šio Įstatymo nuostatos įsigaliojo nuo 2019 m. sausio 1 d. Įstatymo 2 straipsnyje nėra numatyta valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų sąvoka, o 29 straipsnis reglamentuoja neatlygintino duomenų teikimo sąnaudų finansavimą iš registro tvarkytojui skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Patirtos sąnaudos kompensuojamos kitais kalendoriniais metais, gavus auditoriaus arba audito įmonės ir Vyriausybės įgaliotos institucijos patikrintus duomenis apie patirtas sąnaudas.

Atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų teikimą dydis apskaičiuojamas ir mokamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 45 „Dėl Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ tvarka.

2019 m. Susisiekimo ministerijos biudžete suplanuoti 4 577 tūkst. Eur valstybės biudžeto asignavimai registro tvarkytojo (valstybės įmonė Registrų centras) 2019 metų sąnaudoms už neatlygintiną duomenų teikimą ir registravimą padengti.

2019 metais valstybės įmonė Registrų centras gali susidurti su apyvartinių lėšų trūkumu, kuris turės neigiamą įtaką įmonės veiklai ir kelią didelę riziką registrų duomenų gavėjų veiklos užtikrinimui.

Projekto esmė: Valstybės informacinių išteklių valdymo teisinis reglamentavimas nėra keičiamas iš esmės. Iš esmės keičiamas lėšų kompensavimas iš valstybės biudžeto už neatlygintiną duomenų teikimo sąnaudas ir siaurinamas gavėjų sąrašas. Įstatymo 2 ir 29 straipsnių pakeitimais siekiama:

1. Numatyti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų sąvoką, nustatant kas gali neatlygintinai gauti duomenis ar registruoti įvairius objektus neatlygintinai.

2. Sudaryti galimybę registru tvarkytojui kompensuoti dalį neatlygintino duomenų teikimo ir registravimo sąnaudų jo prašymu už faktiškai suteiktas paslaugas, nelaukiant kalendorinių metų pabaigos ir be auditoriaus arba audito įmonės ir Vyriausybės įgaliotos institucijos išvadų apie patikrintus duomenis dėl patirtų sąnaudų.

Derinimas: Projektas suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Ryšių reguliavimo tarnyba, valstybės įmone Registrų centras.

Į Teisingumo ministerijos pastabą dėl Įstatymo 29 straipsnio 1 dalis nuostatos tikslinimo neatsižvelgta. Susisiekimo ministerija nurodo, kad turi būti atliktas išsamus nurodytos problemos masto įvertinimas ir siūlo tai teikti atskiru įstatymo projektu.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas prisidės prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 3.1.4. punkto „Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimas ir valstybės informacinių sistemų modernizavimas“ 3 veiksmo „Neatlygintinas Registrų centro duomenų, reikalingų valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti, teikimas“ įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Pakeitimu siekiama supaprastinti sąnaudų kompensavimo mechanizmą, siekiant gauti valstybės įmonei Registrų centrui kompensaciją dalimis (nenurodomas periodas – ar mėnuo, ar ketvirtis, ar pusmetis) už einamųjų metų sąnaudas be patirtų sąnaudų vertinimo. Šio pakeitimo poreikis motyvuojamas valstybės įmonės Registrų centro apyvartinių lėšų trūkumu, bet nepateikiami tą įrodantys duomenys. Atsižvelgiant į tai, kad reguliavimas iš itin griežto keičiamas į pakankamai neapibrėžtą, kai keičiama įstatymo nuostata praktikoje veikianti tik 4 mėn.:

1.1. siūlome rengėjams įvertinti galimybę Projekte visgi nustatyti atitinkamą periodiškumą sąnaudų kompensavimui einamaisiais metais, pvz., kartą per ketvirtį ar kas pusmetį;

1.2. atsižvelgiant į tai, kad auditoriaus arba audito įmonės įvertinimas sukurtų papildomą finansinę naštą, siūlome rengėjams įvertinti galimybę palikti bent jau Vyriausybės įgaliotos institucijos išvadą sąnaudų kompensavimui einamaisiais metais;

2. Įstatymo 2 str. pakeitimo poreikis siaurinti registro gavėjų ratą nėra pagrįstas realiais duomenų teikimo duomenimis, todėl jo pagrįstumo įvertinimas neįmanomas. Siūlome pateikti pagrįstą informaciją ir duomenis:

2.1. Kiek išaugo duomenų teikimas ir objektų registravimas po Įstatymo įsigaliojimo, lyginant su 2016, 2017, 2018 metais pagal duomenų gavėjus?

2.2. Kokios papildomai institucijos ar įstaigos kreipiasi dėl duomenų teikimo ir objektų registravimo neatlygintinai po 2019 sausio 1 d.?

2.3. Kokios nepagrįstos užklauskos ir iš kokių institucijų ar įstaigų gaunamos, kurios didina valstybės biudžeto lėšų poreikį kompensavimui?

3. Valstybės įmonės Registrų centro apyvartinių lėšų trūkumo pagrindimą.

Siūlome Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijai pateikti prašomus duomenis, teikti Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Strateginių kompetencijų grupės vyriausioji patarėja

Daiva Žaromskytė-Rastenė